

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000845

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-03-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриник Роман Іванович

2. Roman Hrynyuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-2762-9199

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 203

Назва наукової спеціальності: Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 203 Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство

Дата захисту: 08-05-2025

Спеціальність за освітою: Менеджмент

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8068

Повне найменування юридичної особи: Інститут садівництва Національної академії аграрних наук

Код за ЄДРПОУ: 00413297

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 23, Київ, 03027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут садівництва Національної академії аграрних наук

Код за ЄДРПОУ: 00413297

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 23, Київ, 03027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.53, 68.35.59

Тема дисертації:

1. Добір клонових підщеп для створення інтенсивних насаджень вишні (*Cerasus vulgaris* Mill.) з механізованим збиранням плодів в умовах правобережної частини Західного Лісостепу України
2. Selection of clonal rootstocks for the creation of intensive plantations of sour cherry (*Cerasus vulgaris* Mill.) with mechanical harvesting in the conditions of the right-bank part of the Western Forest-Steppe of Ukraine

Реферат:

1. Наукова робота за темою дисертації є складовою частиною науково-дослідницьких тематик Інституту садівництва НААН «Розроблення ефективних технологічних моделей інтенсивних насаджень кісточкових культур для виробництва конкурентоспроможної продукції експортного призначення», номер державної реєстрації 0121U107706, 2021-2023 рр. та завдання на 2024 р. «Розроблення нових конструкцій високопродуктивних порід на слаборослих клонових підщепах для виробництва плодів високої товарної якості», номер державної реєстрації 0124U001158, шифр завдання наукової програми 22.01.03.06 П. З метою виділення для умов правобережної частини Західного Лісостепу України кращих форм клонових підщеп, які б відзначалися високим коефіцієнтом розмноження зеленими живцями та виходом стандартного садивного матеріалу на них, стійкістю до хвороб та сумісністю з сортами вишні, найбільш придатними для механізованого збирання плодів, а також забезпечували стриманий ріст, добру якість і вирівняність дерев

у саду та їх високу продуктивність вирішували такі завдання: - провести аналіз сучасного стану і перспектив розвитку культури вишні в світі та в Україні; - вивчити особливості росту клонових підщеп для вишні в маточному саду та їх здатності до вкорінення зеленими живцями, а також приживлюваності вкорінених живців у першому полі розсадника; -дослідити особливості росту однорічних саджанців, сумісності клонових підщеп з досліджуваними сортами вишні, а також визначити якість садивного матеріалу, продуктивність чергового поля розсадника та економічну ефективність їх вирощування на клонових підщепах; - оцінити функціональний стан сорто-підщепних комбінувань вишні та їх стійкість до несприятливих факторів довкілля; - визначити ступінь впливу клонових підщеп на біометричні параметри дерев вишні, а також якірність і вирівняність дерев у саду, їх сумісність та врожайність; - провести аналіз економічної ефективності вирощування вишні на клонових підщепах в саду; - оцінити фізико-хімічні показники плодів перспективних сортів вишні на їх придатність до механізованого збирання врожаю. Об'єкти дослідження: особливості росту клонових підщеп у маточно-живцевому саду та їх розмноження зеленими живцями, а також впливу сорто-підщепних комбінувань вишні на вихід стандартного садивного матеріалу в розсаднику та на продуктивність її насаджень. Предмет дослідження: 6 форм підщеп: антипка, Крумск 5, В-2-180, В-2-230, В-5-88 і Рубін та 6 сортів вишні, придатних до механізованого збирання плодів вітчизняної та зарубіжної селекції: Ігрушка, Лутовка, Балатон, Ерді Ботермо, Ночка, Тургенівка та елітна форма Д 36-25. Проаналізовано сучасний стан і перспективи вирощування культури вишні в світі та України. Вивчено 5 перспективних клонових підщеп для вишні в маточно-живцевому насадженні, досліджено їх здатність до розмноження методом зеленого живцювання, встановлено їх приживлюваність у першому полі розсадника та підхід до окуліровки. Досліджено вплив підщеп на ріст щеплених рослин та вихід стандартного садивного матеріалу, визначено сумісність досліджуваних підщеп з 6 сортами та однією елітною формою придатних для механізованого збирання плодів. Вивчено основні господарсько-біологічні особливості дерев вишні на перспективних клонових підщепах. Досліджено функціональний стан листового апарату сорто-підщепних комбінувань вишні та їх стійкість до несприятливих факторів довкілля. Оцінено фізико-хімічні показники плодів перспективних сортів вишні на їх придатність для створення насаджень з механізованим збиранням урожаю. Доведено економічну ефективність вирощування однорічних саджанців та промислових насаджень вишні на клонових підщепах в умовах правобережної частини Західного Лісостепу України. У процесі досліджень використовували методики, прийняті в розсадництві та садівництві. Агротехнічний догляд здійснювали відповідно до рекомендацій ІС НААН щодо вирощування плодоносних насаджень без зрошення в умовах Лісостепу. Погодні умови за роки досліджень, в цілому, були сприятливими для росту саджанців у розсаднику та плодоношення дерев у саду, за винятком 2024 р., коли через дощовий період під час цвітіння дерев, відсоток зав'язування плодів був низьким. .

2. This scientific work is a part of the research topics of the Institute of Horticulture of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine "Development of effective technological models of intensive plantations of stone fruit crops for the production of competitive export products", state registration number 0121U107706, 2021-2023 and task for 2024 "Development of new designs of highly productive rocks on low-growing clonal rootstocks for the production of fruits of high commercial quality", state registration number 0124U001158, task code of the scientific program 22.01.03.06 P. In order to allocate the best forms of clonal rootstocks for the conditions of the right-bank part of the Western Forest-Steppe of Ukraine, which would be characterized by a high propagation rate by green cuttings and the yield of standard planting material on them, resistance to diseases and compatibility with sour cherry varieties most suitable for mechanical harvesting, as well as provide restrained growth, good anchorage and alignment of trees in the garden and their high productivity, the following tasks were solved: - to analyze the current state and prospects for the development of sour cherry culture in the world and in Ukraine; - to study the features of the growth of clonal rootstocks for sour cherries in propagation stock and their ability to root with green cuttings, as well as the survival rate of rooted cuttings in the first field of the nursery; - to investigate the features of the growth of annual seedlings, the compatibility of clonal rootstocks with the studied varieties of sour cherries, as well as to determine the quality of planting material, the productivity of the next field of the nursery and the economic efficiency of their cultivation on clonal rootstocks; - to assess the functional state of varietal and

rootstock combinations of sour cherries and their resistance to adverse environmental factors; - to determine the degree of influence of clonal rootstocks on the biometric parameters of sour cherry trees, as well as the anchorage and alignment of trees in the garden, their compatibility and yield; - analyze the economic efficiency of growing sour cherries on clonal rootstocks in the garden; - to assess the physical and chemical parameters of fruits of promising sour cherry varieties for their suitability for mechanical harvesting. Objects of research: growth patterns of clonal rootstocks in the budwood propagation rootstock and their propagation by softwood cuttings, as well as the influence of varietal-rootstock combinations of sour cherries on the yield of standard planting material in the nursery and on the productivity of its plantations. Subject of research: 6 forms of rootstocks: Prunus mahaleb, Krymsk 5, V-2-180, V-2-230, V-5-88 and Rubin and 6 varieties of sour cherries suitable for mechanical harvesting of fruits of domestic and foreign selection: Igrushka, Lutovka, Balaton, Erdi Botermo, Nochka, Turgenevka and the elite form D 36-25. In the research were analyzed the current state and prospects for growing sour cherry crops in the world and Ukraine 5 promising clonal rootstocks for sour cherries in a propagation stock were studied, their ability to propagate by the method of green cuttings was studied, their survival rate in the first field of the nursery and the approach to budding were established. The effect of rootstocks on the growth of grafted plants and the yield of standard planting material has been studied, the compatibility of the studied rootstocks with 6 varieties and one elite form suitable for mechanical harvesting of fruits has been determined. The main economic and biological features of sour cherry trees on promising clonal rootstocks have been studied. The functional state of the leaf apparatus of varietal-rootstock combinations of sour cherries and their resistance to adverse environmental factors have been investigated. The physical and chemical parameters of fruits of promising sour cherry varieties for their suitability for creating plantations with mechanical harvesting have been evaluated. The economic efficiency of growing annual seedlings and industrial plantations of sour cherries on clonal rootstocks in the conditions of the right-bank part of the Western Forest-Steppe of Ukraine has been proved. In the process of research, methods adopted in nursery and horticulture were used. Agrotechnical care was carried out in accordance with the recommendations of the IH NAAS on the cultivation of fruit-bearing plantations without irrigation in the Forest-Steppe. Weather conditions over the years of research, in general, were favorable for the growth of seedlings in the nursery and the fruiting of trees in the garden, with the exception of 2024, when, due to the rainy period during the flowering of trees, the percentage of fruit set was low.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Гриник Р.І. Функціональний стан вишні (*Cerasus vulgaris* Mill.) на перспективних підщепах у Західному Лісостепу України. Аграрні інновації. № 26, 2024. С. 22-28. DOI: <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2024.26.3>
- 2. Grynyk R. Drought Resistance of *Cerasus vulgaris* Mill. Cultivars Depending on Rootstock in the Right-Bank Part of the Western Forest-Steppe Region. *Agrobiodivers Improv. Nutr. Health Life Qual.* 8, 2024 (2):203-213. DOI: <https://doi.org/10.15414/ainhlq.2024.0023>
- 3. Гриник Р.І., Левчук Л.М. Фізико-хімічні характеристики плодів вишні (*Cerasus vulgaris* Mill.), придатних до механізованого збирання, в умовах правобережної частини Західного Лісостепу України. Аграрні інновації. 2024. №27. С. 43-48. DOI: <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2024.27.6> (проведення

експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі – 70 %)

- 4. Барабаш Л.О., Гриник Р.І. Основні тенденції вирощування вишні (*Cerasus vulgaris* Mill.) в світі та Україні. Садівництво. Вип. 79, 2024. С. 145-152. DOI: <https://doi.org/10.35205/0558-1125-2024-79-145-152> (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі – 70%)
- 5. Гриник І.В., Кіщак О.А., Кіщак Ю.П., Гриник Р.І. Добір сортів вишні, придатних до механізованого збирання плодів в умовах Лісостепу України. Плодовий сад - новітнє в теорії та практиці: матеріали V всеукр. наук.-практ. конф., м. Мелітополь, 18 черв. 2021 р. Мелітополь, 2021. С.23-26. (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі – 60 %)
- 6. Кіщак Ю.П., Кіщак О.А., Гриник Р.І. Особливості вирощування вишні на клонових підщепах в саду. Інноваційні технології у рослинництві: проблеми та їх вирішення: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. присвяченої 100-річчю від дня заснування агрономічного факультету, м. Житомир, Поліський національний університет, 2-3 черв. 2022 р. Житомир, 2022. С. 294-298. (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі – 60 %)
- 7. Кіщак Ю.П., Кіщак О.А., Гриник Р.І. Оцінка клонових підщеп вишні в маточно-живцевому насадженні. Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі: матеріали VII всеукр. наук.-практ. конф., м. Умань, 4 листоп. 2022 р. Умань, 2022. С. 55-56. (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі – 60 %)
- 8. Телепенько Ю.Ю., Гриник Р.І. Функціональний стан фотосинтезуючого апарату сортів вишні (*Cerasus vulgaris* Mill.) у розсаднику. The impact of the war on the development of Ukraine's agricultural sector: abstracts of the International Scientific Conference, Czestohona, the Republik of Poland, December 6-7, 2023. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2023. p. 62-65. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-384-2-15> (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі – 60 %)
- 9. Гриник Р.І., Кіщак Ю.П. Сила росту і продуктивність перспективних форм клонових підщеп вишні в маточно-живцевому саду. Débats Scientifiques et Orientations Prospectives du Développement Scientifique: VII міжнародна наук.-практ. конф., м. Париж, Франція, 22 вересня 2024 р. С. 110-111. DOI: <https://doi.org/10.36074/logos-20.09.2024>. (проведення експериментальних досліджень, аналіз отриманих результатів, підготовка та написання статті; частка участі – 60 %)

Наукова (науково-технічна) продукція: сорти рослин

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: № ДР 0121U107706 № ДР 0124U001158

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіщак Юрій Петрович

2. Yurii P. Kishchak

Кваліфікація: к.с.-г.н., старший науковий співробітник, 06.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7530-5533

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут садівництва Національної академії аграрних наук

Код за ЄДРПОУ: 00413297

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 23, Київ, 03027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заморський Володимир Васильович

2. Volodymyr Zamorsky

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7437-9071

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терещенко Яна Юріївна

2. Yana Y. Tereshchenko

Кваліфікація: к. с.-г. н., с.д., 06.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9296-3215

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жук Віктор Миколайович
2. Viktor M. Zhuk

Кваліфікація: к.с.-г.н., с.н.с., 06.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0005-3891-1410

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут садівництва Національної академії аграрних наук

Код за ЄДРПОУ: 00413297

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 23, Київ, 03027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудник-Іващенко Ольга Іванівна
2. Olga I. Rudnyk-Ivashchenko

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2724-9482

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут садівництва Національної академії аграрних наук

Код за ЄДРПОУ: 00413297

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 23, Київ, 03027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кондратенко Тетяна Єгорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кондратенко Тетяна Єгорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гриник Роман Іванович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна